UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rationale Vtrivsq[ue] Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Incipit Sextvs Tractatvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-61615

Visual Library

INCIPIT
SEXTVS TRACTATVS.

Rationalis vtriuſque Eccleſiaſticæ Poteſtatis, in quo Auctor admonet omnes inobedientes, & rebelles S. M. Eccleſiæ exemplo multorum caſuum ſubſequentium, vt obediant ac ſibi diligenter caueant. *Cap. I.*

PHiloſophus hui⁹ ſæculi ſapiẽs maxim⁹ inter oĩa pręclara documenta ſua hoc vnũ ſingulare nobis (ad rem noſtram) tradidit nempè, non eſt iuſtum oẽs ſimiliter increpare: ſed videre oportet dicendi cauſã, quæ nã ſit. Qua propter quæ nã ſit cauſa admonendi, & increpandi inobedientes, & rebelles S. M. E. D. Hier. Proph. egregiè docuit cum Deus optimus eundẽ ſãctum Prophetã admonẽs dicit, quid tu vides Hieremia? reſpõdit, virgã vigilantem ego video, dicitque De⁹ Prophetæ bene vidiſti: quia vigilans vigilabo ego ſuper verbo meo, vt faciam illud iterũ ſecũdo Deus interrogauit, eũdẽ ſanctũ *P*rophetã, quid tu vides? ollã ſuccenſã ego video, & faciẽ ei⁹ a facie aquilonis &c. modo ad rẽ noſtrã, per virgã vigilãtẽ, & meritò quidẽ, ſignificari, & intelligi poteſt, Sũmus *P*ont. eiuſdẽ Dei Vicarius, cui ẽt ſummopere vigilare conuenit, dicente D. Amb. ſuper Luc. Videte Eccleſiæ ſurgentis exordiũ, X p̄us naſcitur, & paſtores vigilare cæperũt, quos bonus Paſtor informat, grex igitur, populus: &

philoſoph. 2. de Cælo tex. 34.

Hier. c. I.

D. Amb. in Luc.

nox

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nox ſęculũ, Paſtores, sũt Sacerdotes &c. quia nõ ſolum
Epiſcopos ad tuendũ gregẽ Dñs ordinauit: ſed ẽt, &
Angelos deſtinauit, cũ ergo Sũmus Pontifex ſit maxi
mus Sacerdos, vniuerſalis Epiſcopus, & Paſtor Princi
palis totius Eccleſiæ, iure optimo vigilare ſibi conue-
D. p. Aug. lib. de eſſentia diuina. nit, eo magis; quia dicit D. P. Aug. vigilare interdũ eſt
curare, & Deus vigilare dicitur; cum in defenſione ele
ctorũ, ſe manifeſtè paratũ, demõſtrat vigilare ẽt dicit
D. Amb. in pſ. 129 Deus, dicit Ambroſius ſuper Pſal. & D. Hier. in Dan. &
D. hier. in Dan. c. 9. in Hier. cũ ipſos peccantes caſtiget, & Rupertus ſuper
Hier. cap. 1. Hierem. vigilans virga eſt diuina correctio ad emen-
dãdũ. Vnde cũ idẽ Sũmus Pontifex ſit Dei Vicarius,
Hier. c. 5. pſ. 44. & imitatur, meritò dictis modis imitatiuè vigilãs vir-
ga Dei, dici põt, cũ ẽt de ipſo verificari poſſit illud, vir
ga directionis, virga regni tui, quaſi dicat, virga Dei
dirigẽs sãctã Eccleſiã Catholicã, Dei regnũ, & præci-
puè ad corripiẽdos oẽs correctione egẽtes, ac dignos,
pſ. 88. atque puniẽdos rebelles, atque cõtumaces; qua de cau
ſa ipſemet Deus de hac vigilãte virga, qua punire de-
bet, ſiue ſolet transgreſſores ſermonẽ habẽs, dicit, ego
in virga viſitabo iniquitates eorum, & in verberibus
peccata, eorum interque peccata ſine dubio intelligi
debet principaliter rebellionis, & inobedientiæ pecca-
tum: hinc meritò ſequitur viſio Prophetica, ollam ſuc
cenſam video, per quam idem peccatum rebellionis,
inobedientiæ, & contumaciæ figuratum, ac oſtenſum
eſſe à Deo quilibet fidelis piè credere poteſt; propter
Apoc. c. 13. eorũ irã, & indignationẽ ſuccẽdẽtẽ, ac ebullire faciẽtẽ
ollã viſã ob correctionẽ ſæpè factã, & faciendã ab ipſa

uirga

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

virga vigilãte Sũmo *P*ontifice, ad rẽ noſtrã: facit ẽt illud, ego Ioãnes vidi beſtiã de mari egredietẽ, aduerſ⁹ hoĩes pugnãtẽ habẽtẽ cornua decẽ, & capita ſeptẽ; erat quippè ſimilis Pardo, os ei⁹, ſicut os leonis, pedes eius ad inſtar vrſi, habebatq; poteſtatẽ draconis &c. hæc viſio cõmuniter ſolet accipi pro aduẽtu Antichriſti: quo ſtãte fundamẽto, ab ipſo capite peſſimo, certè nõ excludũtur, neq; aliqua rõne excludẽda sũt mẽbra mortifera eiuſdẽ praui capitis, vt sũt cõtumaces, & rebelles, cõtra quos apertè clamat D. Proph. Iſa. veh filij deſertores dicit Dñs, vt faceretis cõſiliũ, & non ex me, & ordiremini telã, & nõ per ſpiritũ meũ, vt adderetis peccatũ, ſuper peccatum, &c. modo filij deſertores certè dici poſsũt illi populi, qui deſerũt S.M.E.C. eidẽ contumaciter reſiſtendo, eiuſdẽ bona vſurpãdo, vel iuriſdictionẽ vniuerſalẽ, & primariã turbãdo, vel impediendo, & tandẽ eandẽ S.M.E.C. in oĩbus, & per oĩa contemnendo; cõtra quos ſimiliter idẽ S. Proph. Iſa. exclamat, ac toto conatu admonet eoſdẽ dicẽs, veh, qui prędaris, nonnè & ipſe prædaberis? qui ſpernis, nõne & ipſe ſperneris? cũ cõſumaueris deprædationem, deprædaberis, cũ fatigatus deſieris cõtemnere, contemneris &c quia vt optimè dicit, nec non admonet eoſdẽ D. Apoſtol⁹, qui Poteſtati reſiſtit, præcipuè Eccleſiaſticę, Dei ordinationi reſiſtit, & tãdẽ, damnationẽ ſibi acquirit &c. En fructus contẽptus, deprædationis Eccleſiæ, & ſic verè dicũtur filij deſertores addẽtes peccatũ ſuper peccatũ, quod exponens ibidẽ Thadęus noſter Peruſinus dicit primũ peccatũ perpetrãt de Deo diffidentes, ſecundũ

Iſa.c.30.

Iſa.c.33.

D. *Apoſt. ad Rom.c.13.*

Thad.

verò in humano auxilio fiduciã collocantes; ſic & ipſi inobediẽtes, & cõtumaces verè deſertores S. M. E. C. de Deo diffidẽtes, ac totã eorundẽ ſpẽ, & fiduciã collocantes ĩ auxilio ſuo humano, & pecuniæ theſauris, diuitiarũq; copijs: idcirco dãnationẽ ſibi iuſtè acqrunt, reſiſtẽtes ſine cauſa, & rõe aliqua iuſta Dei vicario. Quapropter tales ad intelligẽtiã iã dictę viſionis D. Io. Euang. & Proph. in Apoc. iuſtis de cauſis dici poſsũt beſtiæ, nõ pp naturã humanã à Deo creatã: ſed propter prauos mores, rebellioniſq; peccatũ, qd dicit beſtia, nõ formaliter: ſed cauſaliter. Vnde de ſimilib⁹ meritò dicitur,
Pſ. 48. homo cũ in honore eſſet nõ intellexit, cõparat⁹ eſt iumẽtis inſipiẽtib⁹, & ſimilis fact⁹ eſt illis; Ita pariter, & ipſi cõtumaces, & rebelles dũ sũt in honore Catholicę fidei, & ſub obediẽtia eiuſdẽ S. M. E. C. nõ intelligũt, neque intelligere volũt (vt beneagãt) dignitatẽ, felicitatẽ, ac filiationẽ ſuã legiptimã pro hac, & altera feliciſſima vita, quã ĩdigne poſtponunt p̃ſẽti miſerrimæ vitæ: ideo ſine obediẽtiæ freno cõparãtur iumẽtis inſipientibus &c. Talis beſtia à Ioãne viſa de mari egrediebatur, .ſ.
D. p. Aug. lib. de vera Relig. Simile. Pſ. 106. praue eorũ volũtatis, nõ .n. eſt peccatũ niſi volũtari⁹ teſte D. P. Aug. quæ qdẽ praua volũtas velut mare dicitur habere portũ iuxta illud, deduxit eos in portũ volũtatis eorũ &c. & certè extra portũ ſalutis ipſi nauigãt maximo laborãtes periculo, habẽtes vẽtũ cõtrariũ diuinæ iuſtitiæ, & Eccleſiaſticę poteſtatis &c. ſequebatur viſio, aduerſus hoĩes pugnãtẽ, vera rõe vtẽtes, atq; põtificias leges obſeruãtes &c. habentẽ cornua decẽ, ſignificãtia decẽ tranſgreſſiones p̃ceptorũ diuinorũ ipſius

deca-

decalogi,capita ſepté; quæ figurant ſepté peccata mor B. Iac 2.
talia,de quib, dicit D. Apoſt. Iacob in ſua Epiſt. qui in D. Thom.
vno, vlz. peccato,præcipuè cõtumaciæ offendit,cium 1 2.q 73.
factus videtur eſſe reus,quæ quidé ſana, necnõ ſancta art. 1. ad 1.arg.
ſententia ad mente D. Thom. intelligenda eſt ex parte accerſionis: in quãtum vzl. homo peccãdo, recedit à legis mandato: oĩa autem legis mandata ſunt ab vno,& eodem,&c. ſeqbatˀ viſio D. Ioannis erat quippe ſimilis Pardo rõne diuerſitatis peccatorum, ꝑpter Pardi colorum varietatem: os ei⁹ ſicut os leonis, rõne deuorationis de qua dicitˀ, ſalua me ex ore leonis &c..i. Diaboli, ps. 21.
& membrorum eius, contra quos dicitur, Deus conteret dentes eorum in ore ipſorum,& molas leonum cõfriget Dñs, nempè p auctoritatem ꝓpriã,& Eccleſiaſticã:idcirco D. Iob patiens dicit, rugitus leonis, & vox leenæ,& dentes catulorum leonum cõtriti ſunt &c. pedes eius ad iſtar vrſi; propter ouim aureã, & argẽteam quã hẽnt vt plurimum ipſi cõtumaces,& in quã ij ẽ cõfidere ſolét ipſi ſupbi rebelles, velut leones,& fortes, veluti vrſi &c. habebat eãdem poteſtatem Draconis propter venenum malarum cogitationum eorundẽ inobedientium, et loqutionem cõra eãdem S. Sedé Apoſt. quã aſſiduè calumniantˀ, atq; lacerare nõ ceſſant, de quibus iuſtè dicitur, ſepulchrum patens eſt guttur eorum linguis ſuis dolosè agebant,& venenum aſpidum ſub labijs eorum quia exacuerunt, vt gladiũ, lĩguas ſuas &c. cõtra quas optimè dicitur, præcipit à domine, & diuide linguas eorum: quoniam vidi iniquitatem, & contradictionem in Ciuitate, & alibi, ecce loquentur

[Margin notes: ps. 57. — Iob. c. 4. — ps. 5. — ps. 63. — psal. — psal. 58.]

in ore ſuo,& gladius in labijs eorũ: quoniã &c. ſed q̃d ſequitur? & tù Dñe, derridebis alios; diſperge illos in virtute tua &c. delictũ eorũ, ſermonẽ labiorũ ipſorũ, cõprehendantur in ſuperbia ſua; ſic proculdubio accidet, & ipſis inobedientibus, ſiue cõtumacibus &c. hæc aũt oĩa lõgè præuidit, & apertè prædixit D. Apoſtolus, dicẽs ſcitote, quia in nouiſſimis dieb⁹ inſtabũt tempora periculoſa; erũt hoĩes ſe ipſos amãtes, cupidi, elati, ſuperbi, blaſphemi, parẽtibus nõ obediẽtes, ingrati, ſceleſti, ſine affectione, ſine pace, criminatores, incontinentes, imites, ſine benignitate proditores, proterui, tumidi, ceci, & voluptatũ amatores, magis q̃ Dei, habentes quidẽ ſpeciẽ pietatis, virtutẽ aũt abnegantes, & hos deuita, ideſt fuge, ad rẽ noſtrã ex dictis D. Apoſt. multa faciũt præcipuè ſe ipſos amãtes cupidi, elati, ſuperbi, blaſphemis, parẽtib⁹ non obedientes &c. cũ propter nimiũ amorẽ erga ſe ipſos, & cupiditatẽ oĩum malorũ radicẽ velint impedire Eccleſiaſticã iuriſdictionẽ, & ſuperbi cõtumaciter viuãt blaſphemãdo contra veritatẽ Eccleſiaſticæ libertatis vnde dicitur, acuerunt linguas ſuas, ſicut ſerpentes, venenũ aſpidũ ſub labijs eorũ: parentibus non obedientes, cũ recuſent obedire Summo Pontifici Romano omniũ Patri, cuius Paternitas (abſque dubio) eſt maior quã carnalis, & ſic de alijs, præcipuè ceci dicuntur, cum non videant extremũ eorum ſalutis exterminiũ: amantes voluptates diuitiarũ &c. ſub ſpecie tãdẽ pietatis patriæ, vel Reipub. vel Principatus, rõne ſtatus tẽporalis ſępè abnegãt Sũmã obediẽtiæ virtutẽ meminerint ergo ſimiles, quicũq; ſint quoniam

D. Apoſt. 2. ad Tim. c. 3.

pulcherrima doctrina Apoſtolica.

pſ. 139. & 13.

pſ. 32.

niam D.O.M.quæ diſſipat conſilia gentiũ,reprobat co gitationes populorũ,& Principũ,cõſiliũ aũt Dñi manet in æternũ,quod exponẽs Dñs Iac. nr̃ Val. dicit,ſic Chriſtus in ſuo aduẽtu tres potẽtias diſſipauit: primo falsã ſapientiã,& ſuperſtitionẽ gentiliũ,& Philoſophorũ,falſoſq; ritꝰ Deorũ ſecundo cogitationes populorũ ſcilicet Iudæorũ inſurgentiũ cr̃a ſemetipſum,cogitantes Chriſtũ delere ꝑ mortẽ: ſed ipſe reſurrexit,& diſſipauit eos auferendo eiſdẽ regnũ, & locũ, tertio diſſipauit cõſilia tyrãnorũ, ꝗ propoſuerunt pænitus diſtrahere, ſiue anichilare Sãctã Dei Eccleſiã Catholicã,& delere nomen Dñi noſtri Ieſu Chriſti: ſed ipſi diſſipati ſunt, vt Nero, Domitianꝰ, & Maximianꝰ &c.ſic ẽt Dñs diſſipabit oẽs denuò inſurgentes cr̃a eãdem S. M.E.C. per cõtumaciã,& aliter. Vnde rectè dicit magiſter ſententiarũ,nõ .n. vult Deꝰ, vt peccet homo quilibet,ſi autem peccauerit,pęnitenti vult parcere, vt viuat in peccatis verò pſeuerãtem punire,vt iuſtitiæ potentiã cõtumax nõ euadat. Hinc meritò dicebat B Sim. noſter de Caſſia ꝓcedet vlteriꝰ diuina diſcretio mitigando iuſtitiã,ne ſtatī ꝑcutiat malos mundi rectores,quorum mala meruerunt pœnas æternas,& ipſos, vel impios ſubditos, exiſtẽtes iuſtitia legalis deſeruiſſe, ad hoc benè regant alios, ſeipſos malè,atq; impune regẽtes. Multi nãq; malè recti, benè alios rexerunt, incorrepti correpſerunt inordinati,ordinauerunt,impuniti,alios iuſtiſſimè punierunt &c. & parum infra ſimiliter idem dicit putauerunt Rempublicã Dño bonorum oĩum inimici,& malus,trãſit(vt plurimum)impanitus,cuiꝰ malitia me

Domiñus Iaco. Val.

mag. ſent. 1. ſẽt. diſt 47. in pric

B. Sim. de Caſſ. lib. 1 de Relig. Chriſtian. c. 25.

pſal. 9. in prin. ritoriè perficit,perficiturq; iuſtus: ſed multo magis ti-
mere debent ijdem rebelles, & cõtumaces, id ꝙ docet
D.P. Aug.loquens de duplici diuino iudicio, videlicet
manifeſto, & occulto, ꝗ eſt quędā pœna, qua nunc v-
nuſquiſq; aut exercetur ad purgationem, aut admone-
tur,ad cõuerſionem aut ſi cõtempſerit vocationem, &
Dei diſciplinā exercetur ad damnationem, & hæc oĩa
Epiſt. 1. c. dicit de iudicio manifeſto de ſecundo verò iudicio di-
cit ad mentē D. Petri, tempus eſt, vt iudicium incipiat
à Domo Dei &c. contemnentes itaq; vocationem, &
diſciplinam, ſeù correptionem Eccleſiaſticam ex con
tumacia, & rebellione, ſignum eſt, ꝗ exercentur ad
damnationem. Et ſic terminatur hoc primum Caput.

CAPVT SECVNDVM.

*In quo Auctor ſequitur agere de eadem admoni-
tione adducens multos caſus terribiles, quos
paſſi ſunt multi Rebelles, & contumaces.*

VVlgo dicere Solemus, felix quem faciunt aliena
Iac. Val. pſ. 9. pericula cautum. Quocirca aliena pericula debent
cautos reddere præſentes, & futuros quoſcunq; rebel-
les, & contumaces S.M.E.C.R. vt ſuis temporibus, &
locis ſint eandem maximè felices, minimeque infeli-
ces. Docet itaq; Dñs Iac. nr̄ Val. ver. exultabo in ſalu-
tari tuo infixè ſunt gentes interitu, quem fecerunt, ſci
idē a parte docet mag. ſen. lib. 3. ſen. d. 11. habetur. licet perſecutores Eccleſiæ, nam & ipſe Nero Impera-
tor ſeipſum interfecit, Domitianus interfectus eſt à
Senatu, Domitianus grandi, & turpi plaga eſt percuſ
ſus, Arrius unà cum cõplicibus qui uolebant ſua falſa
expoſitione, & praua intelligentia ſacrarum ſcriptu-

ſarum fidem,& Eccleſiam confundere, ipſe in ſuo mẽdacio confuſus & interfectꝰ, & â Diabulo ſuffocatus eſt,& crepuit mediꝰ vt ait S. Ambroſius, & ſic tota illa maledicta ſecta deinceps in ſe,contra ſe confuſa eſt, & ſic laqueo quem abſconderat cõtra Eccleſiam ipſa cõprenſa eſt,quia cognoſcitur Dñs iudicia faciens, vt dicitur ver.ſequenti &c. Et ſic Iulianus Apoſtata perſecutor Eccleſiæ mirabiliter occiſus fuit à S. Mercurio, vt dicit Auctor viridarij exemplorum, & morens dicebat,viciſti Galileę. Pulcherrima ſimiliter dicit idem Iacobus Val. ver: Veruntamen Deus confringet &c. præſertim adducit exemplum Iudęorum perſequentium Chriſtum, Apoſtolos,& totam Eccleſiam,quos tamen poſt paſſionem Chriſti ad pœnitentiam quadraginta annos expectauit,quos tandem impenitẽtes videns,miſit Veſpaſianum,& Titum,qui tantam, actalem Iudęorum ſtragem fecerunt, & necem &c. vnde optima ratione dictus Gregorius noſter Luſitanus,vt videri poteſt,demonſtrat, quot, quantaque mala patiantur, paſſurique ſint contemptores Romani Pontificis, atque Eccleſiaſticę auctoritatis, quam etiam parui faciens valens Imperator dum vellet in exilium mittere D. Baſilium, eiuſdem Imperatoris ſettam in qua facturus decretum, de eiciendo á Ciuitate Diuo Baſilio, ſedere volentis contra eſt, & tribus ab eo calamis adhibitis adſcribendam exilij ſententiam, nullus eorum reddidit atramentum, & cum nihilhominus, in præpoſito ſcribendi, impium, decretum perſiſteret, ipſius dextera, diſſolu-

Tract. de Blaſph. c. 9.

Pſ. 67.

lib. 3. de opt. Reip. ſtatu c. 2. 2.

diſſolutis neruis,toto cõtremuit,his cõmot⁹ valens car
tã vtraq; manu cõſcidit,ea aũt nocte q̃ ad deliberãdum
de Baſilio,data eſt valẽti vxor intimis cruciata eſt do
lorib⁹,& vnic⁹ ei⁹ fili⁹ ĩ grauẽ morbum ĩcidit,quib⁹ ille
ꝑterrit⁹,iniquitatẽ ſuã recognoſcens D. Baſiliũ accur-
ſit,quo ꝑſente,puer cepit conualeſcere verũ vocatis a
valẽte ad vidẽdũ puerũ hęreticis,paulo poſt morit᷑. En
igit᷑ quomodo nullo licet pacto iudicib⁹, ſęcularib⁹q́
ſuperiorib⁹ tangere Chriſtos Dñi, eorũq; libertatẽ Ec-
cleſiaſticã quouis modo impedire,ac turbare. Simili-
2. macb. c. 3. ter legitur qualiter ſeleuci⁹ Siriæ Rex habito ĩdicio ab
Apollonio ſuo Duce,miſit Heliado ũ Hieroſolimam
ad depredãdũ tẽpli Herrariũ, ficte t̃n Heliodor⁹ ad nu-
tũ Regis iter aggreſs⁹,ſpẽ q̃dẽ quaſi ꝑ Eccleſiã,& Feni-
cẽ Ciuitates peragratur⁹, reuera, auctoritate Regis ꝑ-
exemplũ notandũ. poſitũ factur⁹(cũ eſſet ſuꝑ negocia Regis) tãdẽ a ſum
mo Sacerdote in Hieroſolima benigne fuit acceptus,
cui Sũmo Sacerdoti idẽ Heliodor⁹ aperuit cui⁹ rei gra
tia illic adeſſet, & interrogabat, ſiue rè hæc ita eſsent.
Tunc Sũm⁹ Sacerdos oſtẽdit depoſita eſſa hęc victua-
lia viduarũ,& pupillorum, & ad tẽpli beneficium &c.
Heliodor⁹ aũt,quod decreuerat ꝑficiebat,eodẽ loco ip
ſe, cum ſatellitib⁹ circa errarium pſẽs, ſed ſpirit⁹ Dei
oĩpotẽtis magnã fecit ſuæ oſtẽſionis euidentiã, ita vt
oẽs qui auſi fuerãt parere ei, Dei virtute ruentes in diſ
ſolutionẽ,& formidinem cõuerterẽtur,apparuit.n.illis
quidã equs,terribilẽ habẽs ſeuorẽ. optiones operimẽ-
tis adondatus: hiſq; cũ impetu eliſit Heliodoro prio-
res calces, qui autem ei ſedebat,uidebatur habere ar-

ma

maurea,alij aũt duo apparuerũt iuuenes, virtute deco
ri,optimi gloria,ſpecioſiq; amictu,q circũſteterũt eũ,
&ex vtraq; parte,flagellabãt ſine intermiſſione multis
plagis verberãtes,ſubito aũt Heliadorꝰ cecidit in terrã
eũ q; multa caligine circũfusũ rapuerũt,atq; ĩ ſella ge-
ſtatoria poſitũ eiecerũt &c. videãt ergo rebelles,& cõ-
tumaces,atq; bonorũ Eccleſiaſticorũ vſurpatores, &
raptores quãtũ D. O. horũ genera malorũ diſpliceãt;
qđ qdẽ manifeſtis declarauit ſignis, necnõ punitionibꝰ
tẽpore tã veteris,quã noui teſtamẽti, oĩa .n. illis cõti-
gebãt in figuris,antiquis tẽporibus ergo multò magis
hoc tẽpore Euãgelicæ legis &c.idẽ clarꝰ patet ẽt apud Dan. c. 5.
D. Proph. Danielẽ vbi legitur qđ Baldaſſar. Rex fecit
grãde cõuiuiũ optimatibꝰ ſuis mille, & vnuſquiſq; ſm̃
ſuã bibebat ætatẽ &c. pcepit ergo temulẽtus, vt affere-
rentur vaſa aurea, & argentea,quæ aſportauerat Na-
bucdonoſor Pater eius de templo, quod fuit in Hieru
ſalẽ: vt biberẽt in eis Rex; & optimates eiꝰ &c. bibebãt
vinũ,& laudabãt Deos ſuos argẽteos,ac aureos &c. ea
dẽ hora apparuerunt digiti, quaſi manus hominis ſcri
bentis contra cãdelabrũ, & in ſuperficie parietis Aulæ
Regiæ & Rex aſpiciebat articulos manꝰ ſcribentis: tũc
facies regis cõmutata eſt,& cogitatiões eiꝰ cõturbabãt
eũ: ſcriptura aũt illa erat hæc: mane, Thecel, Phares, q̃
Daniel declarauit Regi eandẽ legere,& intelligere ne-
ſciẽti: mane numerauit Deꝰ regnũ tuũ,& cõpleuit illud
Thecel: appẽsꝰ es ĩ ſtatera,& iuẽtꝰ es minꝰ habẽs: Pha- aliud notã
res: diuisũ ẽ regnũ tuũ,& datũ eſt medi js, & Perſis &c. dũ exẽplũ
Ecce igit quadã penè genꝰ cõtra vſurpatores bonorũ

Eccleſ. ſiue tẽpli antiqui tẽporis, ac ĩpedientes libertatẽ quodámodo Eccleſiaſticã, necnõ bona ét tẽporalia, vt aliena vſurpátes, ſua poſſidere, & retinere nequeát &c.

Aliud notabile exẽplum. Sed quid dicẽdũ eſt de caſu, qui tẽpore D. Leonis Papę accidit? dũ Attila cognomẽto flagellũ Dei Italiá inuaderet, & Romá ardẽti furore raperetur; ſáct⁹ aũt leo miſericordia mot⁹ Italiæ mala ĩpedire cupiens Athila pſuaſit, ut regrederet̃. Interrogat⁹ verò Athila a ſuis, qd eſſet, ꝙ pter cõſuetudinẽ tã humiliter Rõ. Põt. ĩperat faceret? reſpõdit, ſe aſtãtẽ qdã aliũ, illo loq̃nte, ſacerdotali habitu, veritã eſſe ſibi ſtricto gladio nominãtẽ mortẽ, niſi Leoni Sũmo Põt. obtẽperaret; quare in pãnoniá reuers⁹ ẽ idẽ athila abſq; aliquorũ lęſione &c. animaduertát ergo diligẽter, & tãdẽ perpẽdát quicũq; cõtumaces, ac rebelles cõtẽptores, an Rom. Pontifici obediẽ-

D.p. Au. in Matth. cap. 13. dũ ſit, nec nè, atq; ét totis uirib⁹ ſpeculent̃ id, quod docet D. P. Aug. inter hęreticos, & malos Catholicos, hoc intereſſe, quod hęretici falſa credũt: illi autem nempè

Conſilium optimum mali Catholici vera credẽtes, non viuũt; ita, vt credũt,

D.p. Au. Mach. l. 2. c. hoc ſtante, cauere ſaltem debent ijdem inobedientes, ne ſint mali Catholici dato quod nõ ſint hæretici &c.

2. Mach. c. 15. notandum exemplũ. Nec ptereũdũ eſt id ꝙ legit̃ li. 2. Machabęorũ de illis qnq; viris de cęlo apparẽtib⁹ ad defendẽdũ in plio Machabeũ, qui p tẽpli cõſeruatione pugnabat, ét addẽdũ eſt ſomniũ fide dignũ, ſeù viſionẽ, q̃ habuit, ſiue vidit idẽ Machabeus, vt habet̃ qualiter idem Machabeus in ſomnio vidit Oniam olim ſummum Sacerdotem, ſibi

Paul. Iou. in vita põt. Col. dantem gladiũ aureũ, in quo deiceret aduerſarios &c.

Nec fruſtra eſt, vel videt̃ exẽplũ Burbonis prodito-

rīs(prout refert *Paul.* Iou.in vita Pōpei Column*æ*)qui dū anxius Romæ menia aſcēderet,ac ſuos,vt eādē diriperēt,incitaret:maximo cōfoxus vulnere vocē, vitāq; ſimul ne de ſpectaculo S. Ciuit. deſolatæ lętaret̄,amiſit,& diù meritā pęnā temeritatis ſuæ cōtra Eccleſiam, atq; Sūmū Pont.Rom.in inferno credēdū eſt pati. ob cōtētū Eccleſiæ, & ſui capitis neſciētē,ꝙ hoīes exercituū ductores magni triūphatoris (quāuis extra fidem noſtrā)propter Religionē ſacriſq; perſonis reuerētiā, euaſerūt,deorū exēplis plenè vtiq; sūt paginę; interq; vnū tm̄ recenſebim⁹ poſitū ab Andrea Alborēſe, dicit nāq; qđ Alexander ille magn⁹ dū Hieroſolimā magno comitatu intraret, sūmū Sacerdotē ſacerdotalib⁹ indumētis amictū, obuiā factū proſtrat⁹ in terrā adorauit, & ſuis poſtea, quare id faceret īterrogantib⁹,reſpōdit, ſibi ī Maced. exiſtēti in viſione Deū apparuiſſe huōdi habitu indutū, eidēq; dixiſſe, vt de Maced. egrederet̄, ꝙ oēs reges ſibi ſubditos faceret cōtra quos bellū gereret. Prout poſtea accidit, qui maiorē orbis terræ partē imperiali ſuo diademati ſubiugauit, vt eſt videre in Ariano de Nicom. eiuſdem geſtorum auctorem *&c.*

notabile exēplum.

Andreæ Albor tm̄ 2 exemp. notabile exemplū.

Arianus de Nicomedia.

Cōcludēdū eſt tādē vnà cū Sac. Cōc. Trid. ſic dicente cupiēs sāctas ſynod⁹ Eccleſiaſt.diſciplinā in Chriſtiano populo nō ſolū reſtitui:ſed ēt perpetuo ſertā,tectā, à quibuſcunq; īpedimentis conſeruari,ꝑter eā,quæ de Eccleſiaſt. perſonis cōſtituit,ſæculares quicūque Principes,officij ſui admonēdos eſſe cēſuit confidens eo, vt Catholicos, quos Deus ſanctæ fidei Eccleſiæq; protectores eſſe voluit,ius ſuū Eccleſiæ reſtitui, nō tm̄ eſſe

Cōc. Trid. ſeſſ. 25. c. 20.

com-

cōceſſuros:ſed ēt ſubditos ſuos, oēs ad debitā erga clerū,parochos,& ſuperiores ordines reuerētiā reuocaturos:nec permiſſuros, vt officiales,aut inferiores magiſtratus,Eccleſię, & perſonarū Eccleſiaſticarū immunitatē Dei ordinatione, & Canonicis sāctionib⁹ cōſtitutā. Aliquo cupiditatis ſtudio, ſeù incōſideratione aliqua violēt:ſed vnà cū ipſis *Principib⁹* debitā ſacris ſūmorū Pōtificū, & Conciliorū conſtitutionibus obſeruantiam præſtēt *&c.* Circa finē verò eiuſdē capitis idē ſacrū Conciliū loquēs de ipſis Prīcipib⁹, dicit, eoſdem alijs inferioribus optima exēpla,præbere debere ad pietatē, Religionē,& Eccleſiarū protectionē, imitātes anteriores optimos, Religioſiſſimoſq; *Principes*, qui res Eccl. ſua ī primis auctoritate,ac munificētia auxerūt, nedū ab aliorū iniuria uīdicarunt &c. quāobrē animaduertere dēt oēs sēt redēptoris act.apoſ.c. 9 ſaulū admonētis pſecutorē durū eſt tibi cōtra ſtimulū calcitrare ſic &c

Studeāt ergo tādē,& videāt,nec non diſcāt oēs Contumaces,& inobediētes, atq; vſurpatores iuriſdictionē bonorūq Eccleſiæ,nullā prorſ⁹ īferre eidē Eccleſiæ violētiā, q̄ ſm̄ Philoſ. vt refert Thomas nr̄ Arg. eſt duplex; ſimpliciter,& mixta. Primo modo qn̄do aliquis abſolutè cogit̄, vt cū trahit̄ alicubi cōtra omnē ſuā volūtatē,ſecūdo modo eſt ſm̄ quā, quāuis illa homini non placeat:tn̄ ī ipsā cōsētit,ne ſibi maius malū eueniat, ut cū quis merces proicit in mare,ne patiatur in uita, ſic ad rē taliter in hoc ſæculo uiuere,ut in altero ſibi à bonorum oīum largitore,detur ſemper uiuere. D. O. M. quæ omniquſq; Sanctis Cæleſtis Curiæ gratias. Amē.

philoſ.l. 3. Eth.c.2. Thom Ar. 4 sēt. diſt. 29.q.1.ar. 1.

F I N I S.